

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Index Capitem Libri Secundi Quæstionum Et Resolutionum Civilium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

INDEX CAPITUM LIBRI SECUNDI QUÆSTIONUM ET RESOLUTIONUM CIVILIUM.

CAPUT I. **D**E pacto restituendi
fortem annui re-
ditus in eadem bo-
nitate intrinseca,
& extrinseca: de illius pacti validitate,
aliisque similibus pactis. pag. 1

CAP. II. Contineas sententiam Theolo-
gorum magni nominis, qui censent pa-
ctum, de quo in precedenti capite, circa
fortis annui redditus restitutionem in mo-
neta ejusdem bonitatis intrinseca & ex-
trinseca, esse validum. p. 4

CAP. III. De pacto restituendi annuum
reditum in casum extinctionis, in iis-
dem speciebus: ad maiorem explicatio-
nem eorum quæ dicta sunt in primo &
secundo capite. p. 7

CAP. IV. De obligatione annui redditus
concepta in florenis 24. solidorum, cu-
jus solutio per longissimi temporis spa-
tium facta fuit in florenis 12. solidorum
monetæ tunc currentis: utrum debitor
possit se redimere solvendo florenos duo-
decim solidorum currentium tempore
solutionis. p. 11

CAP. V. De redivo annuo promisso in ge-
nere in moneta alba, nulla intervenien-
te in instrumento specierum dinumera-
tione. p. 11

CAP. VI. De constitutione redditus refer-
vati redimibilis, cum pacto quod in re-
demptione solverentur scuta auri in au-
ro sexaginta solidorum pro quolibet; ita
quod sexaginta solidi constituerent unum
aureum, & vicissim unus aureus consti-
tutus esset ex sexaginta solidis. Et utrum
reditus annuus reduci debeat ad legiti-
mum modum, si successu temporis in
eo magna oriatur inæqualitas. p. 12

CAP. VII. De creditore qui sub literis
Cambii dedit duplices aureos legitimi
P. Francisc. de Tondut. Sanleg. Tom. I. Pars II.

ponderis. Vtrum cogatur recipere dupli-
ces minores in pondere. Quid si ponde-
re minores aureos dederit, quibus debi-
tor tanquam legitimis, tali communi
cursu existente usus fuerit. Quid di-
cendum si literæ conceptæ sint in mo-
neta imaginaria. p. 14

CAP. VIII. Depositarius, utrum tenea-
tur easdem species reddere in eodem nu-
mero, in quo illas recepit. An verò libe-
retur restituendo easdem species æquiva-
lentes, existentes in communi commer-
cio tempore restitutionis depositi. p. 15

CAP. IX. Emptor bonorum qui assump-
sit sibi onus solvendi censum annuum
in partem pretii, ad exonerationem ven-
ditoris infra certum tempus, an tenea-
tur solvere ad valorem monetæ curren-
tis tempore impositionis census; an ve-
rò temporis, quo onus istud sibi assump-
sit: An denique temporis quo dilatio
ipsi ad solvendum data expiravit, vel
temporis quo fuit in mora censum ex-
tinguendi. p. 16

CAP. X. Debitor solvens cum sciret pro-
ximè publicandum esse Principis edi-
ctum circa mutationem valoris monetæ
currentis, utrum liberationem plenam con-
sequatur. Et is qui ignorans solutionem
sic recepit, possit habere recursum con-
tra solventem. p. 18

CAP. XI. Exactorem cui factum fuit man-
datum, seu indicatio solvendi alicui cre-
ditori in moneta currenti, contra tamen
formam contractus censualis, non tene-
ri ultra indicationem. Hoc tamen non
nocere ipsi creditori, quamvis, uti secre-
tarius Communitatis instrumentum indi-
cationis rogaverit. Item quomodo solu-
tio fieri debeat quando quis promittit sol-
vere in testutis, regalibus, & solidis. Quid
fi

Index Capitum Libri Secundi.

- si solidi non reperiantur, aut saltem magna cum difficultate. Et utrum Notarius recipiendo instrumentum, suis hypothecis præjudicet. p. 19
- CAP. XII. Plenius explicantur ea quæ dicta sunt superius, c. 1. d. 15. in 4. casu. De promissione restituendi sortem annui redditus in moneta, quæ sit ejusdem, seu non minoris bonitatis intrinsecæ, & extrinsecæ, pedis, ponderis, & ligæ, *Pied, tilire & aloy*. Quid statuendum sit quando eodem tempore mutatus simul fuit valor extrinsecus omnium monetarum. Quid si facta fuerit promissio restituendi sortem, habita ratione ponderis *du marc*. Et utrum sola diligens specierum dinumeratio obliget debitorem ad easdem species restituendas, si nihil aliud conventum sit. p. 19
- CAP. XIII. Vtrum debitor aureorum liberetur solvendo illorum æstimationem in alia moneta currenti tempore solutionis; an verò in substantia auri solvere teneatur. Et in casibus in quibus æstimatio loco auri solvi potest, an facienda sit habito respectu ad tempus testamenti, aut mortis, vel destinatæ solutionis, seu eventus conditionis. Et quid in debitis, seu legatis annuis. Legatum aureorum, utrum intelligatur de majoribus, an de minoribus, vel mediocribus. Quid si legatum factum fuerit de certo auri argenteive pondere, an sufficiat præstare æstimationem; & cujus temporis ratio haberi debeat. Et utrum interesse dotis non solutæ debeat per extraneum, qui dotem in pecunia promissit: Et an cum augmento monetarum. p. 22
- CAP. XIV. Legatarius aureorum gravatus de restituendo, utrum teneatur restituere fideicommissario aureos in specie; an verò sufficiat illorum æstimationem præstari. Et aucto valore extrinsecæ aureorum, utrum æstimatio fieri debeat habito respectu ad tempus testamenti, vel mortis, aut restitutionis. Et si legatario dati fuerint in solum annui redditus concepti in aureis, qui postea per debitorem fuerint extincti, utrum postea eventiente casu restitutionis fideicommissi, teneatur aureos reddere juxta valorem temporis extinctionis censuum. p. 24
- CAP. XV. Restitutio dotis soluto matrimonio, vel illius promissa solutio constante matrimonio, in qua moneta fieri debeat, & juxta cujus temporis valorem. Quid si maritus dotem in certis auri vel alterius monetæ speciebus receperit. Et utrum maritus aureos in auro restituere teneatur, quando ipsi capitalia in auro concepta, in auro quoque extincta & redempta fuere. Quid si dos promissa fuerit in libris, aut alia moneta imaginaria. p. 27
- CAP. XVI. Exactores Communitatum qui fuerunt in mora solvendi creditoribus indicatis, an & quando teneantur ad augmentum aureorum superveniens. Et utrum Exactores possint lucrari componendo cum creditoribus Communitatis circa majorem valorem aureorum. Et utrum si Communitas teneretur aliquid supplere, vel adimplere quod non adimpleverit, exactores teneantur ad incrementum valoris monetæ superveniens, etiam si non fecerint oblationem vel depositum pecuniæ. p. 28
- CAP. XVII. Quando census fuit conceptus in certo numero duplarum Hispaniæ, sezenorum, ducatorum & alterius monetæ alba in contractu designato, & conventum fuerit quod in casum extinctionis restitutio fieret in iisdem speciebus, quibus supra; non minoribus in bonitate intrinsecæ vel extrinsecæ, sine aliquibus patachis, aut alia moneta inferiori; restituendas esse easdem species, eundemque numerum specierum, copiosius demonstratur. p. 29
- CAP. XVIII. Continuatur hoc capite eadem quaestio quæ in præcedenti, de pacto restituendi sortem in non minori bonitate intrinsecæ vel extrinsecæ, in bona & grossa moneta, &c. p. 32
- CAP. XIX. Licentia capiendi pecunias sub censu annuo data per superiorem alicui Communitati ad rationem trium librarum pro quolibet scuto, utrum reddat invalidum pactum in contractu census appositum de restituendo sortem in iisdem speciebus, in casum extinctionis ejusdem. p. 41
- CAP. XX. De tondente monetam alicui Principis, quam poenam mereatur. Quid de fabricante monetam alienæ Monarchiæ, utrum poena mortis plecti queat. Bulla Pij V. contra monetarios, utrum sit observanda in civitate Avenionensi, & Comitatu Venayssino. Utrum poena confiscationis bonorum locum habeat in tondente monetam. Utrum quis possit pro illo eodem delicto simul poena corporali, & pecuniaria puniri. p. 44
- CAP. XXI. Creditor qui sub annuo censu pecunias dedit, ut ex illis creditor alius ejus qui se obligavit ad censum, quique erat anterior, dimitteretur, non succedit in hypothecis creditoris dimissi, quando illius creditum fuit per novationem extinctum, maximè quoad census decursum.

Index Capitum Libri Secundi.

- curios & currentes, si primum creditum non erat ex sui natura fructiferum. Novatio ex quibus hoc casu inducta dicatur. Bona fideicommissio supposita, utrum alienari possint ex fructibus dotis, qui in magnam molem excreverunt. p. 43
- CAP. XXII. Quando bona debitoris fuerunt subhastata, & liberata plus & ultimo offerenti, utrum debitor qui vult impugnare executiones, audiatur non soluto debito liquido, vel cauto pro illiquido. Quid si debitor adhuc possideat, & executiones nondum sint consummatae. pag. 46
- CAP. XXIII. Vtrum jus prelacionis competens domino directo, alteri cedi possit, & per cessionarium subcedi: Et pendente lite super jure prelacionis, utrum emphyteuta possidens agere possit pro libertate & exemptione domus a servitute pretenfa per vicinum, qui jure prelacionis sibi cesso vult uti. Cessio juris prelacionis ratione venditionis proxime faciendae, quomodo intelligi debeat. Si dominus directus ante denunciationem cessionarii juris prelacionis, emptorem investierit, an cessionarius excludatur. Quae expensae per retrahentem sint restituendae emptori. p. 48
- CAP. XXIV. Si feudi concessio facta fuerit alicui pro se, & liberis utriusque sexus, ita tamen ut stantibus masculis foeminae non succedant, sed semper primogenitus masculus succedat, mortuis omnibus masculis, & feudo ad foeminam devoluto, utrum post ejus mortem succedat masculus ex foemina illa secundogenitus, ad exclusionem filiae primogenitae. p. 51
- CAP. XXV. De quadam transactione facta inter Communitatem & Officiales R. Camerae Apostolicae super dominio directo quarundam paludum, & terrarum ad pascua destinatarum. Ad quem de jure hujusmodi terrae pertineant, quando videlicet spectent ad Dominum, seu Baronem, & quando ad Communitatem. Et de praescriptione immemoriali contra Camerae completa ante publicationem Bullae in *Cena Domini*. p. 52
- CAP. XXVI. De immunitate patri duodecim liberorum concessa, quomodo intelligenda sit: Et in quibus casibus illa immunitas locum habeat. p. 54
- CAP. XXVII. De minore agente conditione indebiti, quando mater tutrix plus solvit paternis creditoribus quam illius facultates paterentur. Utrum sit in electione ipsius, an malit agere contra matrem; an vero, quod ultra facultates paternas solutum est, ab ipsis creditoribus repetere. p. 55
- CAP. XXVIII. Vtrum aestimatio necessario praecedere debeat, quando bona debitoris in incantu publico, uni ex creditoribus liberantur. Et utrum liberatio sic facta, nulla praecedente bonorum aestimatione, sit invalida. p. 56
- CAP. XXIX. Quibus in casibus ille ex cujus pecunia creditor anterior dimittitur, succedat in jus creditoris dimissi, sive solutio fiat a secundo creditore, sive ab emptore, sive pactum subrogationis intervernerit, sive non: & sive cessio iurium facta fuerit, sive non; & alij plures casus subrogationis & subingressionis in locum hypothecarum creditoris dimissi, explicantur. p. 58
- CAP. XXX. Vtrum mulier possit alienare bona super quibus marito ad inopiam vergente consignata sunt. Et utrum talis alienatio juramenti vinculo roboretur. Quid si lis nondum fuerit super dotis consignatione praeparata. Et quibus remediis hujusmodi alienatio valida reddi queat. p. 61
- CAP. XXXI. De remissione mercedis conductori facienda. Et quando ad hunc effectum contractus venditionis, vel locationis sit censendus. Quale damnum sit probandum per eum qui agit ad remissionem mercedis. Pactum de facienda remissione mercedis, quid operetur ultra jus commune. Exceptio remissionis mercedis utrum retardet executionem obligationis Cameralis, vel possessionem domini in recipienda mercede locationis. De casuum fortuitorum renunciatione, & de injustitia pacti, quo conductor obligatur ad solutionem mercedis, etiam in casum non fruitionis rerum locatarum. Et alia multa ad materiam. p. 64
- CAP. XXXII. Exactores Communitatum, an & quando possint cedere jura Communitatis, mutuantibus pecunias pro solutione summarum per Communitatem debitarum. Et utrum cessio iurium facta emptoribus solventibus de pretio ipsorum, producat non solum liberationem, sed etiam subrogationem in jus Communitatis. Et utrum creditor, qui curavit bona sui debitoris vendi sub hasta non interveniente reali pretii numeratione, sed habitae fide de pretio, amittat anterioritatem hypothecarum quas habebat super bonis primi debitoris. p. 66
- CAP. XXXIII. Explicatur consuetudo Cenomanensis, *art. 324. & 334.* Et utrum vidua

Index Capitum Libri Secundi.

vidua petere possit redditum annuum sibi à marito illius provincie incolae, in qua testamentum condidit, legatum super bonis suis in alia provincia, in qua maritus uxori legare non prohibetur; vel etiam super pretio illorum bonorum, converso in solutionem debitorum hereditatis paternae, sitae in provincia Coenomanensi. Et utrum obstat confusio actionum ob aditam à marito sine inventario paternam hereditatem. De matre ad secunda vota convolante. Et de edicto Regio super successione matrum. p.71

CAP. XXXIV. Quando Communitas Admittitur ad se redimendum pro eodem pretio quo fuit vendita, si sub ea sint plura membra & iurisdictiones, utrum possit illa vendere, & pretium ad sui utilitatem convertere? An verò illa emptio, ejusque utilitas cedere debeat ad commodum supremi Principis, qui Communitati permittit, ut jure redemptionis uteretur. p.72

CAP. XXXV. Si avus donet bona sua filio in contractu matrimonij, & illius contemplatione, sub pacto convento & concordato, quod filius donet primogenito ex nepotibus, seu liberis ex illo nascituris medietatem bonorum suorum; dictusque avus similiter substitutionem in eodem contractu faciat: utrum alii liberi secundogeniti petere possint bona sic per avum, & per eorum patrem donata reponi in globo, ad effectum impingendi eorum legitimam, quam petunt super bonis paternis. p.74

CAP. XXXVI. Utrum laudimium debeatur domino directo, si duo fratres bona paterna dividant, ita ut unus hereditari, alter legato mille scutorum sibi per patrem facto renunciet. Quid si id fiat per viam repudiationis. Si partes à contractu recedant, utrum nihilominus debeatur laudimium. Quid si agatur de divisione, in qua unus pecuniam contulerit pro aequalitate servanda. Et in quo circa hanc controversiam differant Doctores Galli ab aliis. p.76

CAP. XXXVII. Facta per matrem liberorum suorum tutricem promissione venditionis, an & quando ante ratificationem liberorum, & contractu nondum in scripturam redacto, liceat ab eo recedere absque metu solutionis laudemii. Utrum liceat minoribus, & Communitatibus recedere à contractu ante factas subhaftationes, & instrumentum in scripturam redactum. Quomodo concipi debeat contractus, quando partes recedunt à

venditionis promissione, ne ad laudemii solutionem teneantur. p.77

CAP. XXXVIII. Si testator certam summam filio legaverit, dum erit ætatis 25. annorum, & interim alimenta, utrum alimenta cessent in ætate 25. annorum, quamvis legatum tunc nondum fuerit solutum; an verò currant etiam post annum 25. donec hæres legatum solverit. Et quid si filius paternum contemnens præceptum, uxorem duxerit sine consensu matris. p.79

CAP. XXXIX. Juri prælationis locum esse, quamvis in instrumento alienationis nomen donationis fuerit appositum simulatè in fraudem domini directi. Veluti cum donatarius in se assumpsit onus solvendi censum super re alienata specialiter non inhaerentem, nec super ea limitatè, sed super omnibus bonis alienatis impositum. Quomodo debeat intelligi quod dicitur, omnia bona in Gallia & alibi, esse redacta ad instar patrimonialium. Et quæ sit differentia inter solutionem gabellæ, & solutionem laudemii. p.80

CAP. XL. De fundi dotalis donatione per mulierem facta, non observatis solemnitatibus per statutum Delphinatè requisitis, quando fundus ille dotalis fuit alienatus cum universitate bonorum presentium & futurorum, sub modica reservatione ad testandum. Et plura de obligatione mulieris, per quam remanet indotata. p.84

CAP. XLI. De dominio directo universali alicujus territorij, tam quoad jurisdictionalia, quam quoad ipsa prædia in illo territorio existentia. Quomodo, & ex quibus probetur, aliquem esse dominum directum universalem alicujus territorij. De bonis allodialibus, servilibus, vel sub feudo franco concessis: Et quomodo hæc inter se differant. Homagij præstatio utrum secum inferat dominium directum. Quæ sit natura feudi liberi, nobilis & gentilis. Et utrum ex ejus alienatione laudimium debeat. p.85

CAP. XLII. De restitutione in integrum in favorem memorie defuncti, qui iureus læsæ majestatis fuit condemnatus. Et quis resultet effectus, si talis restitutio fiat per viam gratiæ, vel per viam iustitiæ. Et quæ probationes utroque casu requiruntur. p.88

CAP. XLIII. Venditorem bonorum feudalium teneri de evictione, quamvis dixerit se illa vendere talia qualia possidebat, si ante venditionem feudi, partem bonorum illorum supposuerit collectarum p.89

Index Capitum Libri Secundi

starum solutioni, quibus bona non feudalia subijciuntur. Et tenetur non solum ad interesse quanti minoris res vendita fuisset: sed etiam ad interesse totale, damna, & expensas. p.90

CAP. XLIV. Privilegium immunitatis alicui à supremo Principe concessum cum clausula *Pro te, & successoribus tuis*, utrum extendatur ad tertios possessores ab eo jus habentes. p.91

CAP. XLV. Utrum creditores uxoris possint in iudicio discussionem opponere quod ipsa non potuit se obligare ultra medietatem dotis pro marito, ut super bonis mariti in eo quod medietatem excedit, cæteris creditoribus præferantur pro obligationibus per uxorem proprio nomine præstitis. Et utrum exceptio illa nullitatis talium obligationum, in executione sententiæ opponi possit. Et ibi plures casus deciduntur circa obligationes, per quas uxores remanent indotatæ. pag.92

CAP. XLVI. Quando bona mariti binubi sunt in generali discussione ob concursum creditorum ipsius, utrum super augmento quod ipse lucratum est in bonis secundæ uxoris ob ejus prædecesum, præferantur liberi primi matrimonii pro dote materna, aliique creditores. An verò potior sit causa liberorum secundi matrimonii, eâ ratione, quia lucrum illius augmenti provenit ex dote secundæ conjugis, matris ipsorum. p.94

CAP. XLVII. Quando, & ex quibus verbis inducatur simplex & absolutum fideicommissum per prohibitionem alienationis, non solum in casum alienationis, sed etiam in casum mortis: Et ex quibus dicatur prohibita alienatio tam inter vivos, quam in ultima voluntate. Et utrum eadem res simul possit deberi ex duobus fideicommissis ex eodem testamento. Utrum scemina comprehendantur sub nomine familiæ, quando facta est prohibitio alienandi extra familiam. Masculum ex scemina non esse de familia, & cognomine testatoris. Et ultimum vocatum ad fideicommissum posse ad libitum de bonis fideicommissi disponere. p.96

CAP. XLVIII. De aquis, & aquarum decursibus. An & quomodo dominus prædii, per quod aqua defluit, de ea disponere possit. Domini prædiorum inferiorum, qua ratione jus ducendi aquam præscribere possint. Et ex quibus quis dicatur usus fuisse aqua jure familiaritatis, vel jure servitutis. Temporis antiquitas, & publica utilitas quid operetur in materia de-

riationis aquarum. De concessione aquarum pluribus facta: & de constructione molendini. De aqua turbida ad irrigandum prædia. De deductione aquæ per vias publicas, & de ponticellis. De clausula, *cur aquis & aquarum decursibus*. De fossis, & excavationibus. De remediis possessorii pro aquis & aquarum decursibus introductis: Et quod illis non obstantibus, non possit quis impediri, quin intentare possit remedium summarium possessorii. In quibus casibus necessaria sit tituli productio pro justificatione possessorii in materia aquarum. Possessio pro aquis quando privative vel cumulative adjudicanda sit. Præscriptio juris irrigandi vel juris ducendi aquam, quod tempus & quas probationes requirat: & alia plurima circa materiam aquarum declarantur. p.99

CAP. XLIX. Cédens nomen, vel redditum annuum jam constitutum, quamvis evictionem promiserit, tenetur tantum præstare veritatem nominis, non autem quod debitor cessus sit idoneus facultatibus, maxime si cessio per viam simplicis assignationis creditori facilioris solutionis gratiâ facta sit, secus si per viam dationis in solutum, interveniente quitancia, & liberatione factâ per creditorem in favorem debitoris cedentis, nisi liberatio facta fuerit cum clausula, *& moyennant ledit pagement, &c.* Quid si creditor seu cessionarius ignoraverit insufficientiam debitoris cessi, aut uterque, nempe cedens & cessionarius, essent in probabili ignorantia. Utrum in hoc sit aliquid speciale favore dotis. Quæ sit vis clausularum, *D'eviction de droit, & de fait, garantie, fournir & faire valoir. Prendre à soy, fournir & faire valoir, tant en principal, qu'arrérages. Item, D'estre de bon & exigible debite: faire avoir & tenir: faire jouir paisiblement & perpétuellement: De present & à l'advenir: Maintenir exigible.* Quando, & quas diligentias facere teneatur cessionarius adversus debitorem cessum. Quid si cessionarius fuerit in culpa, aut facto Principis intervenierit impedimentum. p.103

CAP. L. De electione unius ex pluribus alicui testamento commissa, ad materiam *l. unum ex familia, ff. de legat. 2.* Utrum gravatus de restituendo liberis suis possit unum aut plures eligere in præjudicium aliorum. Quomodo in hoc differant fideicommissum prohibitorium, & restitutorium. Promissio de eligendo habetur pro vera electione. Quid de verbis *Volo eligere*, aut de verbis enunciativis. Et

Index Capitulorum Libri Secundi.

de simplici mandato alicui dato ad eligendum. Utrum hæc vim habeant veræ electionis. Per generalem hæredis institutionem donatio simpliciter facta ab eo qui eligendi facultatem habebat, utrum censetur facta de propriis bonis, an verò de illis in quibus habebat eligendi potestatem. Quid si donaverit, cum clausula

Prendre sur tous mes biens. Electum non posse ab eligente gravari, nisi in favorem eligibilium, aut nisi elector bona sua alia æquivalentia relinquat, aut nisi in ejus libertate positum sit, an velit eligere, an non. Vxorem per transitum ad secundas nuptias, non privari eligendi facultate. Electionem tempore mortis faciendam, præveniri non posse in præjudicium tertii. Et ex quibus conjecturis ad tempus mortis ipsius electoris relata censetur. p. 107

C A P. LI. Eum cui unius certi ex pluribus incertis eligendi, seu nominandi commissio data fuit, non solum unum, sed etiam plures eligere posse. Et nullâ factâ electione, omnes æqualiter succedere, lege voluntatem testatoris adimplente, & eligentis negligentiam supplente: nisi forte agatur de re quæ apud electum perpetuò non sit permanens, veluti de emphyteusi ad vitam concessa: Aut si ex conjecturis constet de voluntate disponentis, quod unus dumtaxat eligeretur. Ad quod sufficiunt conjecturæ, veluti unius sæpe repetita vocatio in numero singulari: Et hoc casu, nullâ factâ electione, non omnes, sed solus primogenitus admittendus est. Qui liberos suos eligere potest, utrum possit eligere nepotes: Et utrum nascituros. Quid de vocatione facta cum clausula, *Qui tunc erunt viventes.* Factâ semel electione, licita est variatio, si ante tempus facta sit: secus si post adventum diei, vel conditionis appositæ. Quid si nominatio facta fuerit causâ dotis: An liceat variare, & renovare electionem. Quid si duo eligere debeant, & unus eorum elegerit ac mortuus fuerit, utrum superveniens variare possit. p. 111

C A P. LII. Fundus dotalis non censetur constitutus, quamvis marito traditus fuerit præcedente promissione dotis in certa pecuniarum summa; nisi tamen datio in solutum facta fuerit promiscuè utrique conjugum, vel maritus nomine uxoris, seu tanquam ipsius procurator prædia receperit. Sed si nulla præcesserit certæ dotis promissio in pecunia, fundus remanet dotalis, non obstante æstimatione: & fructus illius, soluto matrimonio, statim ad

uxorem pertinent, etiam si agatur de annuis redditibus, quia loco immobilium sunt. p. 114

C A P. LIII. De eo qui petit se immittere in possessionem vigore testamenti requirentis altiore indaginem. Et in quibus casibus hæres possidens sit legitimus contraditor adversus fideicommissarium non possidentem. Quæ sit differentia inter possessorem docentem in promptu de titulo suæ possessionis, & illum qui dat formam iudici de suo titulo probabili, & verisimili. Altio rem indaginem requirere juris dubium, & difficilem articulum. Quando articuli & testes super possessione sint rejiciendi, non obstante clausula *Salvo jure impertinentium & non admittendorum*, & aliis clausulis salutaribus. Et de interpretatione statuti Avenionensis super admissione articulorum. p. 116

C A P. LIV. Donatio facta liberis non revocatur per aliorum liberorum supervenientiam, sed dumtaxat in casum inofficiositatis; sicut nec facta in favorem matrimonii proprii, sed tantum alieni, si facta fuerit de omnibus bonis donatoris, aut notabili illorum quantitate, arbitrio iudicis. Dummodo donator vivens se velle ipsam revocare declaraverit, cum id facere possit. Eodem modo revocatur donatio, si filium peregrè profectum, quem donator ipse mortuum existimabat, redeuntem viderit. Et utrum donatio revocetur per subsequenter liberorum naturalium legitimationem, propter contractum cum illarum matre conjugum. Nam quoad legitimatos per rescriptum, certum est de illis in hac questione non esse tractandum, cum per eos donatio non revocetur. Quid si donatio fuerit transactione firmata, utrum per natiuitatem liberorum revocetur. p. 119

C A P. LV. Donatio facta filio in contractu matrimonii, contemplatione ejusdem matrimonii, & liberorum ex illo procreandorum, utrum acquiratur liberis tanquam liberis, an tanquam hæredibus. Et utrum pater possit de bonis illis disponere in præjudicium liberorum, & illi filii donata, suis creditoribus obligare. Sutorum nomine qui concineantur, tam in contractibus, quam in ultimis voluntatibus. Quæ sit differentia inter donationem quæ fit filio, & suis, & eam quæ fit filio stipulanti pro se, & suis. Quæ sit natura donationis factæ contemplatione matrimonii, & utrum filius debeat esse hæres actu, vel habitu, ut succedat in bonis sic donatis. Et quomodo valeat argumentum

Index Capitum Libri Secundi.

- mentum à contrario sensu, si donator jus reversionis sibi in certo casu referuauerit. p. 122
- CAP. LVI.** Insinuatio in Gallia fieri debet coram Iudicibus ordinariis locorum ubi bona sita sunt. Sed quid si donatio fiat Auenione, utrum debeat ibi insinuari, vel in Comitatu Venaissino, in quo bona sita sunt. Et de conuerso, si donatio fiat in Comitatu, utrum sit insinuanda Auenione: Et utrum insinuatio sit de essentia & substantia contractus, ac de solemnitate intrinseca illius. Concluditur donationem insinuandam esse in loco, ubi bona sita sunt, & tot faciendas esse insinuationes; quot separatae iurisdictiones. Insinuationem coram Iudice laico factam, validam esse ostenditur, quamvis clericus laico donauerit, illamque requiri etiam in donatione pecuniae, nisi illius manualis traditio facta fuerit. pag. 131
- CAP. LVII.** Insinuatio facta vltima die trium mensium ex regulamento Comitatus Venaissini, ad illam faciendam assignatorum, utrum sit valida. Contractus quo quis promittit aliquid soluere pro alio, etiamsi sciat se non posse releuari, utrum indigeat insinuatione. Utrum post mortem donatoris insinuatio fieri possit. In repudiatione iuris delati, sed non acceptati, & in dotis constitutione, utrum requiratur insinuatio, siue donatio fiat à patre, siue ab extraneo. pag. 133
- CAP. LVIII.** Utrum vxor hæres mariti, confecto inuentario in quo aderant mobilia, & pecuniae, consecratur sibi soluissè dotes suas, & iura dotalia, in præiudicium suorum creditorum: Et utrum eo non obstante creditores vxoris vsque ad concurrentiam iurium dotalium ejusdem, præferendi sint creditoribus mariti. Quando inducatur ficta solutio, & utrum illa fictio retrorahi possit in præiudicium tertii. Et an saltem hoc casu creditores mariti ut possint exceptione compensationis aduersus creditores vxoris. p. 136
- CAP. LIX.** Si communitas exactionem collectarum alicui commiserit, qui alium subexactorem in se ipsa communitate sibi affociavit, utrum si principalis exactor non sit soluendo, agere possit viâ executiua, vel ordinatiâ contra talem subexactorem, seu socium exactoris, qui cum ipsa Communitate non contraxit. Et utrum saltem in subsidium conueniri possit vsque ad concurren-

- tiam summarum per ipsum exactorum. pag. 138
- CAP. LX.** Utrum priuatus habens domum iuxta plateam publicam, in qua fontis ciuium vsui publico destinatus constructus est, possit aperire portam ut exeat à domo per illum locum ad viam publicam inuita Communitate. Quis dicatur locus publicus quoad vsum, & quis quoad dominium vniuersitatis; & quæ sit inter hæc duo differentia. Quando quis prohiberi possit in muro suo ianuam aperire. Quæ ratione colligi possit quem aperire ianuam ad emulationem. Utrum per concessionem licentiæ sufficienter probetur quasi possessio prohibendi. p. 140
- CAP. LXI.** Si legatum alicui fuerit prædium super quo reditus fuit specialiter impositus, utrum hæres, an legatarius ad census solutionem & extinctionem teneatur. Quid si legatum prædii factum fuerit cum suis iuribus & pertinentiis, utrum intelligatur, tam de aditus, quam de passibus. p. 142
- CAP. LXII.** An maior 15 annorum possit eligi ad Consulatam, vel aliam publicam administrationem. Et utrum sufficiat attigisse annum 25, an verò requiratur quod sit completus. Forensis utrum possit eligi ad Consulatam. Quid si se habitorem declarare velit. Quibus competat jus agendi ad nullitatem electionis Consularis. Si Consul electus mortuus fuerit, aut aliis inhabilis, aut incapax declaratus, an procedendum sit ad nouam electionem, an verò is qui plura proximè habet vota sit assumendus. p. 144
- CAP. LXIII.** Sola præsentia patris consentientis alienationi bonorum aduentitiorum filii non præiudicat illi quoad vsumfructum legalem; nisi tamen filia marito in dotem huiusmodi bona constitueret: hoc enim casu pater suo vsumfructui renunciare censeretur. Vnde filia dotem aduentitiam sine interuentu patris alienare potest, sicut & alia bona in quibus pater non habet vsumfructum. localia verò filia familias alienare potest absque consensu patris. Quid de lucris nuptialibus. Donatio causa mortis, vel inter viuos, bonorum in quibus pater habet vsumfructum, ejus auctoritatem requirit; quâ deficiente, nulla est tam quoad proprietatem, quam quoad vsumfructum. Nec potest pater auctoritatem præstare extra actum donationis, nec vnquam ad propriam vtilitatem. In Gallia tamen potest sibi ipsi author esse. p. 146
- CAP. LXIV.** Possessio incerta, quando

Index Capitum Libri Secundi.

& quibus in casibus sit manutenenda, siue ad effectum genericæ cuiusdam communionis, seu ad effectum perceptionis fructuum. Dominus directus, qui non habet intentionem fundatam in toto territorio, agens contra emphyteutas tenetur designare certa & determinata prædia, pro quibus sibi debetur canon: Et hoc non probato, non est manutenendus, ne quidem ad effectum genericæ communionis. p. 148

C A P. L X V. Si subditi cum domino transactionem inierint, promittendo duplicare census & seruitia, casu quo contingeret ipsum loci Dominum maritare filiam, seu filias, utrum duplicatus census debeat pro matrimonio spirituali in ingressu monasterij: & utrum pro sola filia primogenita, an verò pro omnibus. Quid si agatur de filia spuria, vel illegitima: Et utrum cessante conuentione, vel consuetudine, subuentio ista debeat. p. 150

C A P. L X V I. Cessionarius juris prælationis, & primi laudemij, facta suæ cessionis intimatione & declaratione, quod vult uti iure prælationis sibi per dominum directum ratione certorum prædiorum cesso, renuente bonorum illorum emptore, seque adversus retentionem opponente; si postea emptor penitentia ductus, resiliat à sua oppositione, & consentiat retentioni, utrum pariter ipse possit recedere à iure prælationis, & cogere emptorem ad soluendum sibi laudemium, & sumendam inuestituram à domino directo. p. 152

C A P. L X V I I. Ex duobus cessionariis juris prælationis uter sit præferendus, an scilicet is qui primo usus est concessione sibi facta, an verò qui primus est in data. Quid si conditionem congruo tempore non adimpleuerit: & utrum gratia concessionis primi laudemij & juris prælationis expiret per aduentum noui Vicelegati, præsertim si hic novus Vicelegatus similem alteri fecerit concessionem. p. 154

C A P. L X V I I I. Quæ sit differentia inter administratorem generalem, & particularem, quoad redditionem rationis. Et ex quibus colligatur, utrum administrator fuerit generalis, vel particularis. Quomodo sit intelligendum quod dicitur, Advocatum cum cliente contrahere non posse. Confessio ad tollendum scrupulum facta, an noceat consentienti. Notarius utrum deponere possit contra instrumentum per ipsum rogatum. Et si in instrumento dicatur quod quis confitetur se recepisse in præsentia Notarij, utrum ex

eo probetur realis numeratio. Cancellatio instrumenti quid operetur. Et utrum metus amissionis scripturarum sit sufficiens ad fundandam rescissionem contractus. p. 156

C A P. L X I X. Matrimonio contracto secundum usum & consuetudinem civitatis Parisiensis, utrum debita pendente matrimonio exacta, quorum origo matrimonium præcedebat, inter acquests numerentur, ad effectum ut cadant in conjugalem societatem. Fructus pendentes & radicati tempore mortis mariti, utrum cadant in conjugalem communionem. Quid sit dicendum de arreragijs seu reliquis annuorum reddituum. Expensa funeris an sit onus communionis conjugalis; an verò spectet ad hæredes mariti. Quid de legatis per maritum factis in fauorem domesticorum. Redemptio bonorum instantibus antiquis creditoribus veli pretio distractorum, si per maritum constante matrimonio facta fuerit de proprijs pecunijs, an in eo quod utilitatis accessit, medietatem habeat vxor bonorum socia; an etiam in melioramentis per maritum constante matrimonio factis; & quomodo hoc casu æstimari debeant melioramenta. p. 159

C A P. L X X. Matrem grauam de restituendo alicui ex filiis hæreditatem, in qua adsunt pecuniæ & mobilia, teneri cauere non solum juratori, sed etiam idoneè. Quomodo intelligendum sit, quod dicitur, matrem non teneri cauere, nisi pro possibilitate. Qua ratione substitutio sit consulendum, si mater idoneè cauere non possit. Et quid continere debeat huiusmodi cautio. p. 161

C A P. L X X I. Incrementa per alluvionem territorio alicuius loci accedentia, utrum spectent ad Dominum jurisdictionalem illius loci, an verò ad particulares prope ripam prædia possidentes, an denique ad fiscum. Quid si Dominus fuerit inuestitus de toto territorio, aut concessa illi fuerint Regalia. Utrum flumen non nauigabile omni genere nauigij contineatur appellatione Regaliorum. Et quando verum sit, Communitates habere intentionem fundatam in pascuis, nemoribus & terris, quas herbas vocant. pag. 163

C A P. L X X I I. Creditor magno ære alieno grauatus, non potest dici decoctor, ex eo solo quod tempore solutionis suis creditoribus satisfecerit; cum magna sit differentia inter eum qui non est soluendo, & decoctorem; & ideo contractus per eum

Index Capitum Libri Secundi.

eum celebrati sunt validi; quamvis ipse per aliquot dies ad domum religiosam recesserit, non animo fraudandi creditores, sed ut commodius cum ipsis tractaret; præsertim si postea liberam bonorum suorum administrationem habuerit, & publice videntibus & consentientibus creditoribus suis negotiationem, & mercaturam exercuerit. Explicatur Statutum Auenionense, *sub tit. De his qui foro cedunt, lib. 1. rubr. 40. art. 3.* Item quid sit latitatio, & quis dicatur latitator. Et an, & quomodo cum debitore proximè decocturo contractus celebrari possint. p. 164

CAP. LXXXIII. Quando, & quibus in casibus falcidia detrahatur de legatis piis. Et utrum quod non detrahatur de legatis piis, aut aliis privilegiatis, reiiciatur in onus aliorum collegatariorum non priuilegiatorum, siue hæreditas sit soluendo, siue non. Et utrum diminutio falcidiæ fiat æqualiter super legatis consistentibus in specie, & in quantitate. Quæ sit praxis computationis falcidiæ quando ad sunt legata pia, si hæreditas sit in totum legatis absorpta. Et quid juris quando non in totum absorbetur. Aut si adsint legata privilegiata, non ex juris dispositione, sed ex ordine testatoris. In legato ususfructus quæ sit praxis supputationis falcidiæ, quando locus est illius detractioni. p. 166

CAP. LXXXIV. In legato generali, ususfructus omnium & quorumcunque bonorum, utrum comprehendatur ususfructus bonorum quæ ad hæredes illius institutos ex testamento alterius obvenire debebant, & sic illorum bonorum restitutio ipsimet hæredi fieri aliunde debebat. Fructus perceptos filius etiam primi gradus, in falcidiam imputare tenetur, & quomodo hoc procedat. p. 168

CAP. LXXXV. Si Baro concesserit alicui feudum liberum, & francum ab omnibus utilitatibus feudilibus, & cum pacto redimendi, non debetur laudemium, nec de prima, nec de aliis alienationibus. Domino autem redimere volente, debent in primis inuestito restitui omnia melioramenta per ipsum facta, etiam à castro separata, si ad usum castri facta fuerint, præsertim stante clausula in pacto redemptiuo apposta, *solutis prius melioramentis, & ædificiis quibuscumque.* p. 169

CAP. LXXXVI. Mater debitor filia in summa satis notabili, extorsit à futuro illius marito ad ipsius nuptias aspirante dilationem quadriennii, quæ durante ad fructus minimè teneretur. Dubitatur utrum

ipsa ad collocandam filiam matrimonio hanc commoditatem obtinere potuerit, & an sit locus rescissioni huiusmodi promissionis, maximè si mater sit nutrix filia suæ. p. 171

CAP. LXXXVII. Hæres grauatus de restituendo, suos facit fructus perceptos, non solum pendente conditione, sed etiam post euentum conditionis, antequam fuerit interpellatus de restituendo; nisi tamen sit hæres fiduciarius, qui nudus est minister, & ideo fructus restituere tenetur. Dicitur autem fiduciarius, si concurrant quatuor à jure requisita. Et ex quibus coniecturis colligi possit hæredem esse fiduciarium. Et quæ sit differentia inter fiduciarium hæredem, & legatarium, de quo testator confusus, noluit testes in sua dispositione adhibere. p. 172

CAP. LXXXVIII. Testamentum filiarum familias, cui pater auctoritatem præstitit, utrum sustineatur in vim clausulæ codicillaris, vel saltem in vim donationis causa mortis. Quid si nemo pro absentibus acceptauerit, aut stipulationem interposuerit. Et an necessaria sit acceptatio, quando substitutus est in infanti ætate constitutus. Quæ patri hoc casu competant detractiones. Et an pater auctoritatem interponendo donationi, sibi præiudicauerit quoad suas detractiones, & nominatim legitimæ & Trebellianicæ, quæ hoc casu simul concurrere possunt. pag. 178

CAP. LXXXIX. Contractus ex quibus censetur emphyteuticus, vel censualis. Si autem partes illum emphyteuticum nominaverint, & in eo apposuerint pacta contraria naturæ, & substantiæ contractus emphyteutici, vitiantur, & vitiant. Et contractu nullo existente, propter pacta contraria ejus substantiæ, non potest valere contractus alio jure quam expresso. Ideo ex illo nullum laudemium debetur. p. 180

CAP. LXXX. Pater primus acquirens, an & quomodo liberis suis præiudicare possit in emphyteusi. Quando emphyteusis dicatur concessa titulo oneroso, & quomodo probeatur merita esse æquivalentia concessioni. Patrem non posse liberis villo onere in emphyteusi non hæreditaria gravare, nisi vocato ad emphyteusim bona propria reliquerit, & usque ad concurrentiam valoris ipsorum. Hæres se obligans, utrum sibi præiudicet in beneficio inventarij, si bonorum priorum obligationem adjecerit. Quid si se obligauerit cum clausula, *tam nomine proprio,*

Index Capitum Libri Secundi.

proprio, quàm hereditario; aut aliàs animo novandi legalem obligationem. Denique utrùm constitutio dotis omnium bonorum comprehendat bona emphyteutica. pag. 182

CAP. LXXXI. Testamentum à Parocho, aut alio qui non sit Notarius publicus, in scripturam tempore pestis redactum, coram quo & quomodo publicari debeat. Testium numerus quis requiratur in hoc testamento pestis tempore confecto. Quid si testamentum à cæco fuerit factum, quæ solemnitates in eo requirantur. In codicillis, an minus quàm quinque testes, tempore pestis intervenire possint. Quid in testamentis Officialium à publico pro conservatione civitatis deputatorum. Testamentum debere unico contextu fieri, etiam tempore pestis. pag. 184

CAP. LXXXII. In testamento solemnī, quæ sit forma subscriptionis testium pro ejus validitate. Defectus sigillationis testamenti in Gallia non multum curatur: sed de jure communi, non parvi est momenti. Octavus testis, qui à multis testamentariis appellatur, adhibendus est in testamento solemnī, quando testator propter infirmitatem, aut alia de causa, scribere non potest. Qui quidem testis testamentarius non potest fungi officio Notarii, dum testamentum à testatore coram testibus remittitur. Et quomodo concipi debeat illius subscriptio. Testamentum solemne quod uti tale nullum est, quomodo valere possit uti nuncupativum, & quando valeat jure codicillorum. Utrùm codicilli in scriptis fieri possint & quæ in illis hoc casu solemnitates requirantur. pag. 186

CAP. LXXXIII. Si venditio facta fuerit cum pacto de retrovendendo, venditor qui vigore illius pacti vult rem venditam redimere, præfertur domino directo volenti illam jure retentionis feudalis. pag. 188

CAP. LXXXIV. Vendito feudo, vel castro, an censeatur in venditione comprehensa jurisdictio. Feudum cum jurisdictione, utrùm nobilitet illius possessorem. Dominus directus alicuius territorii quis esse potest, nullam habens jurisditionem. Hominibus subditis, & homagiis venditis, quid in venditione contineatur. pag. 189

CAP. LXXXV. In quibus casibus legatum vel substitutio pupillaris comprehendatur in fideicommissio vniuersali. Et quæ sit differentia, utrùm substitutus per

compendiosam admittatur ex vulgari, vel fideicommissaria substitutione. Et utrùm detur electio substituto. Et quid in casu dubio. Et quando substitutio ad certa bona restricta possit valere uti pupillaris. Quas quartas detrahere possit substitutus vulgaris, vel pupillaris. Denique utrùm in casum detractionis Trebellianicæ, fructus imputentur in quartam per substitutum. pag. 191

CAP. LXXXVI. Emphyteusis ex quibus dicatur, vel feudum: Et ex quibus dicatur ex pacto & providentia; an verò ad quoscumque etiam extraneos hæredes transitoria. Quid si concessio facta fuerit, *Pro te, & tuis hæredibus, & successoribus quibuscumque, tam masculis, quàm feminis.* Aut sub hac formula, *Pro te, filiis & hæredibus, ac successoribus quibuscumque viriusque sexus.* pag. 193

CAP. LXXXVII. Ex quibus verbis testator censeatur legatario reliquisse usufructum mobilium, aut aliarum rerum legatarum. Et an hærede decedente ante legatarium, legatum temporale, finito tempore limitato, deueniat ad hæredes, & successores ipsius hæredis instituti, & an id fiat jure successionis, uti succedendo legatario, an verò jure proprio, uti representando hæredem institutum, & sic jure consolidationis. pag. 195

CAP. LXXXVIII. Paries quando, & ex quibus præsumatur proprius vel communis. Et quando est communis, utrùm pro diviso, vel pro indiviso. Utrùm in muro communi vicinus aperire possit fenestram respicientem in domum alienam. Et de conuerso, utrùm quis possit altius ædificare, vel eleuare obscurando fenestras sui vicini. Quando, & quibus concurrentibus, quis possit ædificare super muro communi, illumque altius atollere invito & renuente vicino. pag. 197

CAP. LXXXIX. In primogenitis, utrùm frater secundogenitus, mortuo fratre primogenito succedat, exclusis illius masculis fratris primogeniti. Quid si instituens primogenituram, vocauit masculos primogenitos, & illorum descendentes; utrùm, & ex quibus testator habuerit potius respectum ad prærogatiuam ætatis quàm primogenituræ. Quid dicendum si testator vocauerit proximiores, vel superstitēs. pag. 200

CAP. XC. Solutio momentanea, quando pecuniæ fuerunt duntaxat exhibitæ demonstrationis causâ, an & quando sit valida. Et quæ probanda sint ab eo qui talem solutionem impugnat. Quirantia

Index Capitum Libri Secundi.

- tancia facta contemplatione literarum quas debitor ad alium scripsit, quando & ex quibus habeat vim solutionis. Quæ sit differentia inter exceptionem non numeratæ pecuniæ competentem debitori, & eam quæ competit creditori. Quomodo dicatur novata actio per receptionem literarum cambij. Liber proxeneta, an & quomodo fidem faciat. p. 202
- CAP. XC I. Vendito dominio directo, utrum emphyteuta possit se redimere pro eodem pretio, quo dominium directum fuit venditum, tam ex dispositione juris communis, quam ex Bullis Pontificiis Comitatus Venaissino concessis. Quid dicendum sit de subditis, qui volunt impedire alienationem feudi, & se sub immediata supremi Principis jurisdictione, oblato venditionis pretio, supponere. Quid si emphyteuta vigore dictarum Bullarum, velit se redimere, quando totum feudum fuit alienatum, & ipse vult luere unum tantum prædium particulare, quod tamen est de dependentiis feudi. p. 203
- CAP. XC II. Donationes per patrem filio, aut liberis ex certo matrimonio nascituris, non insinuata, jure Gallico validæ sunt: & pactum illud in dicto contractu appositum, valet in vim fideicommissi, quod inducitur ex verbis illis *A défaut*, tanquam temporis tractum continentibus. Uno ex substitutis propter professionem religionis incapaci existente in Gallia, alii verbis tantum conjuncti admittuntur. Bona ab avo donata nepotum patri, utrum in ipsius patris legitimam impudentur. Substitutus pupillaris succedens ex fideicommissio, detrahit Trebellianicam; sed fructus in eam hoc casu imputat, quamvis esset de liberis primi gradus. Substitutus filio pupillariter, utrum possit repudiare hæreditatem paternam, & solam pupilli successionem acceptare. p. 205
- CAP. XC III. Distinctè explicatur questio validitatis testamenti, quando posthumus fuit scienter aut ignoranter præteritus, siue clausula codicillaris concepta sit per verba præsentis, siue futuri temporis. Item ostenditur differentia inter præteritionem filij posthumi, & filij jam nati. Vtrum convalidato testamento per clausulam codicillarem, una, vel duæ quartæ detrahi possint. Et si una, utrum detur electio gravato, quam ex duabus quartis eligere velit. p. 207
- CAP. XC IV. Hortus domui donatæ contiguus, utrum contineatur in donatio-

- ne domus per patrem filio facta, quando talis hortus etiam erat contiguus magnæ domui per patrem sibi reservatæ; & inter utramque domum intermedium, magisque conveniens cum structura magnæ domus, quam sibi pater reservaverat. Et ex quibus constare possit de intentione donatoris quoad hortum domui donatæ contiguum. p. 209
- CAP. XC V. Quando filia dos constituta est in pecunia, & præterea marito tradita fuerunt serinia, quæ fuerunt æstimatæ cum mobilibus, & mundo muliebri in illis contento, & maritus illam æstimationem soluto matrimonio promisit iisdem restituere, quibus dos deberetur, teneri maritum mortuæ uxore non solum dotem, sed etiam mundi muliebris & scriniorum æstimationem restituere, idque non obstante pacto quod mundus muliebris pertineret ad superstitem. Hoc enim pactum de ipso corpore mobilium intelligendum est, æstimatio verò hæredibus, & successoribus uxoris restituenda est. p. 210
- CAP. XC VI. Pactum de succedendo in contractu matrimonij, de jure invalidum est, quando respicit successionem hæreditariam. Sed moribus Gallicis sustinetur. Et quomodo concipi debeat illud pactum, ut etiam subsistat secundum jus commune. Si donans reservaverit sibi facultatem disponendi in favorem tertij, vel donatarij, & postea dictam facultatem executioni demandet, utrum illa executio reservationis operetur ut ex nunc tempore secundæ donationis, aut ut ex tunc tempore primæ dispositionis. p. 212
- CAP. XC VII. Contractus annui redditus, utrum sit nullus ex eo quod fuit conceptus ex areragiis annorum præcedentium. Item utrum sit licitum creditori annui redditus accipere pignora pro securitate sua. Denique utrum census impositio sit valida, quando facta fuit super re aliena, vel non libera, si dominus illius rei postea consentiat, vel quando supersunt alia bona libera sufficientia pro securitate creditoris. p. 214
- CAP. XC VIII. Ostenditur ex communi Doctorum opinione, liberos in conditione positos in contractibus, non esse dispositivè vocatos, nisi concurrentibus legitimis coniecturis: neque quoad hoc fieri debere differentiam inter contractus & ultimas voluntates: & eodem modo in contractibus, sicut in testamentis, filios censeri positos in conditione duntaxat ad excludendum substitutos, non autem ut ipsi includantur. Et conditionem, si sine li-

Index Capitum Libri Secundi.

beris appositam esse fauore donatarii, & in odium substituti, non autem ut donatarius vocetur. Ostenditur non posse hoc casu duci argumentum à contrario sensu, & si duceretur esse erroneum. Et quomodo dictum argumentum à contrario sensu procedere possit. p. 216

CAP. XCIX. In fideicommissis ascendentium locum esse representationi, maxime si adiecta sit clausula, *in stirpes*, & non *in capita*. Qui tamen vocatus non est, representare non potest vocatum; maxime si dispositio sit ad certas personas & gradus restricta, aut de solis primi gradus liberis testatorem sensisse colligatur. Et ad effectum representationis, utrum attendatur persona testatoris gravantis, vel hæredis grauati. Clausulam *in stirpes*, non esse extendendam extra gradum, & personas quarum respectu fuit apposita,

sed ad illa restringendam, & referendam esse. p. 217

CAP. C. Dos à patre profecta, ad patrem redire debet, sed si filia moriatur superstitè marito & liberis, dos à patre auferatur, & liberis applicatur. Sed quando maritus præmoriatur, & postea uxor, dos ad patrem redit, exclusis liberis. Neque hoc casu consuetudini Martini locus est. Eademque ratione dos redit ad patrem, si maritus superstitè uxore & liberis præmoriatur. Illam tamen dotem ad se reuerfam, pater minuere non potest. Sed si actio dotis sit propria ipsius filix, veluti si sit emancipata, aut ipsa dotem sibi restitui fuerit patre præsentè & consensiente stipulata, jus reversionis cessat. Idem si pater sit decoctus, quia pro mortuo reputatur. Et his casibus filia præferatur paternis creditoribus. p. 220

QUEST.